

MAXIM
TEST

„Zkušený“ offroadista
John Strmiska
jako Night Raider

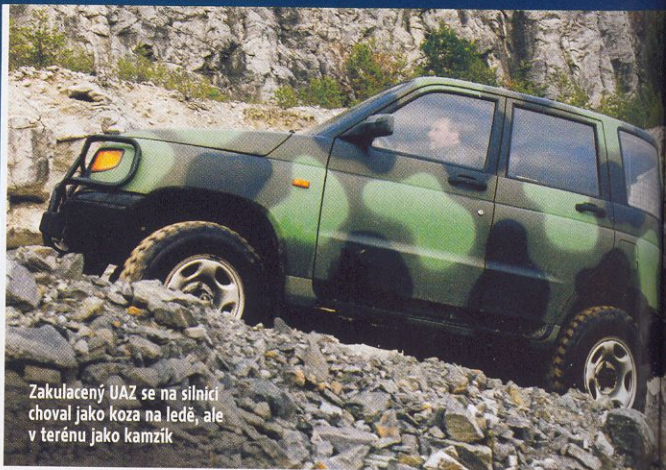
EXPEDICE S AUTY DO TERÉNU

KUPTE SI OFF!

Maxim testoval nejzarytější vyznavače jízdy v terénu: ARO, Honker a UAZ. Díky tomu víme, jak se levně porvat s cestou (necestou).

→ Kolega Strmiska se nezabil. A to přesto, že se o to usilovně snažil. Nebo to tak alespoň vypadalo z kokpitu našeho terénního vozu ARO, který se valil úzkou cestou lemovanou vysokými kameny, keři a stromy. Redukční převodovka nás v náročném terénu posunovala dopředu jen zvolna, ale vůz se i tak nebezpečně kymácel. Čekal jsem, kdy se opřeme o jeden z ostrých balvanů, které hrozily na každém metru. Strmiska řádl jako šílený. Stál na nárazníku ARA klestičko si cestu lesem pár metrů před mým čumákem, držel se jen kovového žebříku a vládl. Kaskadérskou jízdu uťal až šéf naší kolony. Když viděl Honzu, zastavil, vyskočil ze dveří, přiběhl a i přes tmou kolem viditelně zbledl. Prostě nedokázal pochopit, že se Honza umí dobře bavit i bez alkoholu. Takhle vypadalo „výjezdní zasedání“ časopisu *Maxim* v Pošumaví. V pátek jsme naskočili do užitkových teréňáků, projeli s nimi pár kamenolomů, polí a lesů a přebrodivili několik řek. Během dvou dnů jsme otestovali různé verze „rumunského“ vozu ARO, polský armádní

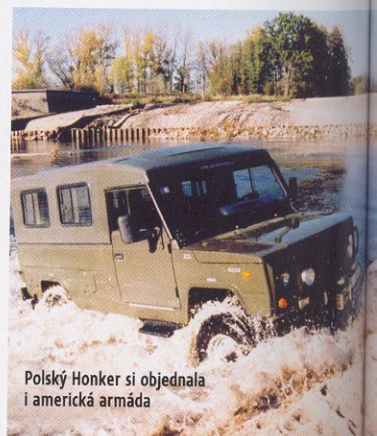
vůz Honker a nový ruský UAZ. Městská terénní auta jako Mercedes třídy M, BMW X5 nebo VW Touareg se nám sice také líbí, ale ani jejich výrobci nezastírají, že se do opravdu tvrdého terénu nehodí. Právě offroady mají na rozdíl od vozů typu SUV manuální uzávěrku diferenciálu, ruční zařazení pohonu 4x4 a redukční převodovku. Jen jsme nevěděli, co od nich máme čekat. UAZy jsme kdysi viděli na přehlídkách sovětské armády, Honkery jsme neznali vůbec a stará ARA jsme si dokázali vybavit jen jako ležáky z bazarů, které nikdo nekoupí ani za třicet tisíc, protože moc žerou, reznou a své terénní vlastnosti prokazují pouze do té doby, než se porouchají. Ale ARA, s nimiž jsme na nepevných cestách plných kořenů, kamenů a vyjetých kolejí nalítali přes sto kilometrů, se chovala naprosto suverénně. Důvodem je fakt, že je od roku 1998 vyrábí česká firma Auto MAX z Hradce Králové. Pod rumunskou karoserií ošetřenou antikorozií vsadila polský motor Andoria 2,5 Tdi a pětirychlostní převodovku Eaton. Auto MAX přidal uzávěrku

Zakulacený UAZ se na silnici choval jako koza na ledě, ale v terénu jako kamzík

ARO vyráběné u nás má nový motor, převodovku, podvozek a lepší image

Polský Honker si objednala i americká armáda

MAXIM VE SVĚM ŽIVLU

PRŮVODCE BAHNEM

Osm důležitých věcí, které jsme zjistili ve světě s náhonem na všechny čtyři.

VEMTE SI S SEBOU

■ Lékárnička, rezerva a tažné lano jsou samozřejmostí. Při expedici do neobydlených končin se hodí satelitní telefon (Thorya od 30 tisíc). Do terénu nevyjíždějte bez vyprošťovacích prostředků. Nemysleme jedno chlazené po ránu, ale kurty na vytažení, hevery s vysokým zdvihem, a to zejména když nemáte naviják (třeba i odnímatelný). Dále oceníte řetězy (sníh a bláto), lopatu a plechové rošty (zapadnutí) a sekyru (překážka v cestě). Ať už si vezmete cokoli, pořádně to v interiéru upevněte. Až se převrátíte na střechu a na hlavě vám přistane desetikilový hever, možná si na nás vzpomenete. No, spíš už asi ne.

OKOUKNĚTE PROFÍKY

■ Kompletní seznam závodů a dalších akcí najdete na www.ioffroad.cz pod odkazem „Kalendář“. Divácky nejatraktivnější akcí jsou celodenní vytrvalostní závody pořádané 24 Hours Agency (www.offroadmaraton.cz). Nejbližší maraton se koná 26. června 2004 ve slovenských Považanech. Lahůdkou bude seriál mistrovství Evropy v Německu, Rakousku aj. (www.offroad.de), kam se chystají i čeští borci. Věvodit jim bude Subi Team se speciálem, který má natáčecí obě nápravy a loni vyhrál mistrovství ČR.

NEBOJTE SE OFFROADŮ

■ Dřív než se vydáte mimo asfalt, vyzkoušejte zapínání všech offroadových funkcí. Pokud auto nemá mezinápravový diferenciál, zapínejte 4x4 jen na nebezpečných cestách – na asfaltu hrozí poničení náprav. Nejlepší bude, když vás zavede zkušená prodejkyne ve specializovaném obchodu (např. www.autadoterenu.cz, www.dajbych.cz). První jízdu v terénu si

bezpečně vyzkoušíte na offroadovém srazu, kde vám někdo poradí. Termíny najdete např. na www.expedice4x4.cz/srazy. I když nabudete dojmu, že už nejste offroadový panic, nejezděte nikdy sám. Až s ním zapadnete v divočině, budete rád, že vám ho někdo vytáhne.

ZVLÁDNĚTE NÁVRAT DO REALITY

■ Po pořádném tripu nebudte líní, vždy zastavte auto, vlezte pod ně a odstraňte bahno. Očistěte disky i zevnitř, spoje a další místa, která mohou bránit bezpečné jízdě po silnici. Nabalené bahno dělá problémy při řízení již v rychlosti kolem 60 km/h. Raději očistěte také vzorek na pneumatikách, aby případný zaklíněný kámen neohrozil auta na silnici. Doma nebo na čerpací stanici auto omyjte wapkou a po jízdě v prašném prostředí zkontrolujte (vyměňte) vzduchový filtr.

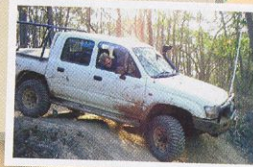
UZÁVĚRKA DIFERENCIÁLU... EEE?

■ Každá náprava je vybavena diferenciálem, který vyrovnává rozdíly v otáčení levého a pravého kola při průjezdu zatáčkou nebo při různém opotřebení či nahuštění kol. Uzávěrka diferenciálu tuhle funkci vypne, a na obě kola se tak přenáší stejný točivý moment. Nemůže se tedy stát, že by se na mokřem nebo bahnitém povrchu kolo s menší přilnavostí začalo protáčet a druhé kolo, které by mělo zabírat, naopak stálo na místě a nezabíralo.

KDE SI ZAJEZDÍTE?

■ Zcela legálně ve vojenských prostorech Šternberk, Benešov a Jičín (Ralsko je prý pro offroadisty uzavřeno). K vjezdu do vojenských prostor potřebujete povolení, které vám seženou kluby Offroad and Outdoor Club (www.ioffroad.cz), Offroad Bohemia (www.offroad.cz) nebo Offroaders (www.offroaders.cz). Výborné jsou Dobřany u Plzně, kde

si celý víkend zajezdíte na bývalém tankodromu za poplatek cca 800 Kč. Vstřícného majitele má i prostor v Pohořelcích u Brna. Začátečnickům doporučujeme polygon v Praze v Offroad Pointu (poblíž dálnice směrem na Hradec Králové).

HUMMEROVÁ POCHOUTKA

■ Devízou Hummeru a jeho vojenské verze Humvee je, že uveze cisternu i odpalovač raket. Skvělé vlastnosti v terénu zajišťuje dokonalé vyvážení díky motoru uloženému uprostřed mezi nápravami. Nájezdové úhly zlepšuje vysunutí předních kol přímo do rohů karoserie. Humvee vyjede až 70 cm vysoký schod a prakticky nemůže

zůstat viset na nerovnosti, protože má ploché podvozky (diferenciály s převodovkou jsou zvednuty nad těžiště auta). Jako bonus má centrální dofukování pneumatik, které využívají i speciály na Rallye Paříž-Dakar.

PUSŤTE SE DO PÍSKU, BAHNA A VODY

■ Pokud nemáte speciální pneumatiky, pak byste je měli upustit, aby se zvětšil kontakt s povrchem a zlepšila trakce. V blátě to berte jako doporučení, na písku jako povinnost. Při zapadnutí vám nejlépe poslouží vyprošťovací plechy, ale v nouzi

pomohou i sněhové řetězy (obzvlášť v bahně). V písku nesmíte zpomalovat, abyste nezůstali viset, v bahně se zas naučte sjíždět kopce bez brzdění na nižší rychlostní stupeň. Vjíždět do vody velkou rychlostí je možná efektivní, ale nebezpečné.

Pokud neznáte hloubku, svlékněte se a změňte jí. Je to pořádně složité tahat auto z vody. Jestli to není možné, raději ho břehu navažte, a neuplavalo. Vodní nikdy nesmí přitlačit kapotu, a to ani máte zvýšené s

Nákladní verze smažila zatáčkami kamenolomu stejně dobře jako ostatní teréňáky

Majitel se chlubil, že můžeme skočit ze dvou metrů. Tak jsme to zkusili.

zadního diferenciálu, servovřízení a lepší topení, výměnil brzdový systém, ložiska, zavěšení přední nápravy, přístrojovou desku a sedáčky, uzavřel podběhy a snížil spotřebu nafty z tragických 20 litrů benzínu na polovinu nafty. I přes atraktivní kabát jsme neměli strach jako u dražších aut, že bychom ARO někde odřeli. ARO (od 369 000 bez DPH) bude asi vyžadovat častější údržbu než např. Land Rover Defender (od 2 099 000 bez DPH), ale větší péči vyváží nižší cena náhradních dílů i servisu. Jestli se díky nezávislému zavěšení předních kol svezete v ARU dobře i na silnici, pak Honker s pevnými nápravami je gladiátor do beznadějných podmínek. O kvalitě „kamenozrouta“ z Polska svědčí i zájem americké armády, která si objednala tři tisíce Honkerů s českou převodovkou. To samé se dá říct i o UAZu. Jeho majitel se chlubil, že s ním můžeme skočit ze dvou metrů, a nic se nestane. Ale když jsme to zkusili z poloviční výšky, měli jsme problém. Ne s UAZem. S majitelem.

Více informací o testovaných vozech na www.autadoterenu.cz